

Коментарі

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
до зауважень, викладених у звіті експертної групи «Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми
40765 Фінанси публічного сектору / Public Sector Finance (З можливістю подвійного дипломування разом з Норд Університетом, Норвегія),
рівень вищої освіти «Магістр»,
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Київський національний університет імені Тараса Шевченка хоче подякувати експертній групі за змістовну та продуктивну співпрацю під час експертизи ОНП «Фінанси публічного сектору / Public Sector Finance (З можливістю подвійного дипломування разом з Норд Університетом, Норвегія)» та високу оцінку ефективності її функціонування. Ми вдячні експертам за ґрунтовні обговорення та висловлені рекомендації щодо покращення програми. Це буде сприяти її подальшому вдосконаленню та зростанню. Водночас хочемо висловити певні уточнення щодо окремих позицій звіту:

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p>	<p><i>Рівень відповідності Критерію 1. Рівень А</i></p> <p><i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</i></p> <p>Не виявлено</p> <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.</i></p> <p>ОП повністю відповідає вимогам підкритеріїв 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, спроектована відповідно до запитів зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів. ОНП є унікальною та інноваційною, оскільки реалізується разом із партнером (Норд Університет, Норвегія), представники якого безпосередньо долучені до визначення цілей та ПРН, а також до освітнього процесу. ОНП побудована з урахуванням тенденцій розвитку не лише вітчизняного, але й європейського ринку праці, що забезпечує значні конкурентні переваги при працевлаштуванні для випускників програми.</p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку за критерієм 1.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	<p><i>Рівень відповідності Критерію 2. Рівень В</i></p> <p><i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</i></p> <p>1. Теоретична складова ОНП превалює над практичною.</p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку ОП, але вважає за необхідне надати окремі пояснення:</p> <p>1. Програма є <u>освітньо-науковою</u>. Відповідно до п. 1 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» «освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою <u>теоретичних знань, умінь,</u></p>

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	<p>Рекомендації:</p> <p>1. У процесі перегляду ОНП передбачити ширше застосування елементів практичного навчання за дисциплінами програми.</p> <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.</i></p> <p>Обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства України та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072. Структура ОП чітка, побудова логічна, ОК пов'язані між собою. Зміст ОП відповідає предметній області, ЗВО має достатню кількість технічних засобів та необхідне програмне забезпечення для опанування змісту ОК. Індивідуальна освітня траєкторія забезпечується парами вибіркового дисциплін, до яких входять цікаві та актуальні курси. Додатково є можливість проходження вибіркового курсів в Норд Університеті. Практична підготовка здобувачів здійснюється за участю роботодавців, експерти рекомендують розширити застосування елементів практичного навчання. Формування soft skills забезпечується як обов'язковими ОК, так і вибірконими компонентами, сприяють цьому також і вимоги щодо рівня володіння англійською мовою для вступу на програму. Реальний обсяг навантаження здобувачів ЕГ вважає оптимальним зважаючи на специфіку ОНП. Виявлений недолік технічного характеру, пов'язаний із представленням інформації про вибіркові дисципліни в описі ОНП, проте він не має впливу на структуру і зміст програми. Виходячи з викладеного, ЕГ вважає, що ОП відповідає вимогам критерію 2 з несуттєвими недоліками.</p>	<p>навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, <u>оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження</u>, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення».</p> <p>Серед обов'язкових ОК практичну спрямованість мають наступні: ОК2. Оцінка вартості та аналіз прибутковості; ОК 3 Стратегічний аналіз; ОК8. Митно-тарифна політика держави, ОК5. Публічні фінанси; ОК6. Державний внутрішній фінансовий контроль; ОК7. Облік у публічному секторі і фінансова звітність за IPSAS; ОК9. Діяльність центрального банку (загальний обсяг 37 кредитів ЄКТС або 41% від загального обсягу обов'язкових дисциплін). Три з них викладають практики.</p> <p>Таким чином, на нашу думку, відсутні підстави для зниження оцінки за Критерієм 2 до рівня В.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	<p><i>Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В</i></p> <p><i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</i></p> <p>1. Відсутні чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендації:</p>	<p>Ми вдячні ЕГ за рекомендацію формалізувати процес визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті. Наказ Міністерства освіти і науки України за №130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», який відкриває для університетів можливість Perezaxuvannya rezultativ navchannya</p>

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	<p>1. Для виконання вимог підкритерію 3.4., ЕГ рекомендує пришвидшити розробку та затвердження чітких правил і процедур визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.</p> <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.</i></p> <p>Освітня програма відповідає критерію 3 з незначними зауваженнями, що стосуються врегулювання процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Правила вступу на ОНП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, містять опис особливостей реалізації можливості подвійного дипломування. Наявна дієва практика визнання результатів навчання, отриманих за час навчання в Норд Університеті. Рекомендації, висловлені експертами, можуть бути реалізовані у короткостроковій перспективі.</p>	<p>здобутих у неформальній освіті (до цього часу будь-які дії з такого перезарахування були незаконними) набрав чинності тільки 23 вересня 2023 року. Університет сформував робочу групу для розробки свого документу з цього питання (розпорядження ректора «74 від 14.09.2022 року»). Розроблений робочою групою проект Положення «Про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (в Університеті є 2 коледжі) проходить етап обговорення і буде поданий на затвердження Вченою Радою до завершення 1-го семестру 2022/2023 навчального року.</p> <p>Принадібно зазначимо, що оскільки до цього часу перезарахування результатів здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти як цілісних компонент програми в Університеті не здійснювалось, то загрози втрати якості освіти за програмою не виникало.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	<p><i>Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В</i></p> <p><i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.</i></p> <p>1. В РП навчальних дисциплін не відображається інформація щодо можливості визнання результатів неформального та/або інформального навчання за ОК чи з окремою частиною, видом навчальної роботи за освітнім компонентом.</p> <p>Рекомендації: 1. Передбачити можливість (наказ МОНУ від 08.02.2022 № 130 (зарєстровано в МІОУ 16.03.2022р.)) та відображати в РП інформацію щодо можливості визнання результатів неформального та/або інформального навчання за ОК чи за окремою частиною, видом навчальної роботи за освітнім компонентом.</p> <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.</i></p> <p>Застосовуючи цілісний підхід при</p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОП, але не погоджується з оцінкою В за критерієм 4, оскільки інформація щодо можливості визнання результатів неформального та/або інформального навчання за ОК чи з окремою частиною, видом навчальної роботи за освітнім компонентом відображається в РПНД тільки у тому випадку коли викладач рекомендує (бере на себе відповідальність за рекомендацію і визнання результатів і, можливо, оцінки) здобувачам освіти конкретні програми неформальної освіти як інструмент поглибленого опанування цілей навчальної дисципліни. Розміщена в такому випадку інформація є зобов'язанням викладача за яке він несе відповідальність не тільки перед здобувачами, алей перед ЗВО (забезпечення дотримання якості). Якщо викладач не вважає за можливе рекомендувати якийсь курс (платформу, вид діяльності) то здобувач може подати у встановленому порядку декларацію про попереднє неформальне (інформальне) навчання, за результатом розгляду якої йому будуть визнані (або не визнані) відповідні результати навчання.</p>

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	<p>оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики (подвійне дипломування; функціонування наукових гуртків; участь здобувачів та НПП у проєктах програми Erasmus+, академічній мобільності тощо), а також на виявлені недоліки, ЕГ дійшла висновку, що всі підкритерії Критерію 4 характеризуються повною відповідністю. Наявні слабкі сторони та недоліки, які були виявлені ЕГ не є суттєвими та не впливають на загальне позитивне враження від ОНП «Фінанси публічного сектору / Public Sector Finance (з можливістю подвійного дипломування разом з Норд Університетом, Норвегія)».</p>	<p>У зв'язку з вище зазначеним не бачимо підстав для зниження оцінки за Критерієм 4 до рівня В та вважаємо за можливе підвищити оцінку за цим критерієм до А.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	<p><i>Рівень відповідності Критерію 5. Рівень В</i></p> <p><i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</i></p> <p>1. В робочих програмах відсутні критерії оцінювання для визначених методів оцінювання.</p> <p>2. В робочих програмах навчальних дисциплін відсутній розподіл балів між завданнями, що виносяться на іспит.</p> <p>Рекомендації. 1. Додати критерії оцінювання до типових завдань визначених РП ОК із врахуванням максимального балу за завдання. 2. В робочі програми додати розподіл балів до завдань, що визначені структурою білету.</p> <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.</i></p> <p>Експертною групою підтверджено відповідність вимогам критерію 5. В КНУТШ наявні прозорі та чіткі правила здійснення контрольних заходів, що визначені локальними актами університету, відображені в робочих програмах освітніх компонентів, є зрозумілими для здобувачів. В ОК ОНП представлено чіткий розподіл балів між завданнями, формами контролю, що співвідносяться для досягнення РН і ПРН. В університеті визначено права та процедури оскарження контрольних</p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОП, але не погоджується з оцінкою В за критерієм 5.</p> <p><i>Коментарі:</i></p> <p>1. Форма РП затверджується на рівні КНУТШ. В ній зазначено методи які використовуються для семестрового оцінювання, наведена максимальна та мінімальна кількість балів, яку студент може отримати за кожним з методів оцінювання. Критерії оцінювання та максимальна кількість балів доводиться студенту під час надання конкретного завдання (в Google Classroom, в паперовому чи електронному варіанті завдання тощо). Оскільки в РП не прописується перелік завдань, які отримує студент протягом семестру, то і зазначити там критерії оцінювання неможливо.</p> <p>2. В РП вказана максимальна та мінімальна кількість балів, які студент може отримати на іспиті, щоб його результати було зараховано. Також вказана структура білету. Перед іспитом проводиться консультація, на якій до відома студентів доводиться конкретна структура білету, а також кількість балів, які вони можуть отримати за кожне завдання. Також кількість балів вказана в самому білеті біля кожного завдання. У зв'язку з цим не бачимо необхідності зазначити цю інформацію у РП.</p> <p>У зв'язку з вище зазначеним не бачимо підстав для зниження оцінки за Критерієм 5 до рівня В, вважаємо за можливе підвищити оцінку за цим критерієм до А.</p>

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	<p>заходів, діє система врегулювання конфліктів та розроблена нормативна база щодо дотримання принципів академічної доброчесності, які популяризуються всіма учасниками освітнього процесу як КНУТШ, так і представниками Норд університету. Здобувачі розуміють про ступінь відповідальності за прояв академічної недоброчесності та не допускають таких фактів, так як вважають це неетичним. Слабкою позицією є незрозумілість критеріїв оцінювання відносно співвідношення балів і якості представлених завдань, наданих відповідей, незрозуміло на скільки будуть зменшені бали в разі допущення помилок при виконанні завдань, за словами НПП вимоги озвучуються на парах, проте ЕГ вважає доречним зазначити їх в РП.</p>	
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p>	<p><i>Рівень відповідності Критерію 6. Рівень А</i></p> <p><i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.</i></p> <p>Не виявлено</p> <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.</i></p> <p>Реалізацію освітнього процесу на ОНП "Фінанси публічного сектору / Public Sector Finance (з можливістю подвійного дипломування разом з Норд Університетом, Норвегія)" забезпечують високого рівня професіонали, які успішно поєднують освітню, наукову та професійну діяльність. Викладачі задіяні на ОНП мають високий рівень вмотивованості щодо всебічного професійного розвитку, якому сприяють умови в КНУТШ, заходи матеріального та нематеріального стимулювання. Професійна активність викладачів підтверджується наявністю наукових публікацій в журналах категорії "А", "Б", впровадженням результатів міжнародних стажувань, проектної діяльності НПП, у т.ч. в Норд Університеті (Норвегія) у реалізацію ОНП для досягнення визначених в ній цілей і ПРН. В університеті існує прозора, чітка процедура конкурсного добору</p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку ОП за критерієм 6.</p>

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	викладачів, що сприяє якісному підбору кадрів на ОП, в т.ч. практиків. Взаємодія із роботодавцями є неформальною, а втілюється під час реалізації ОНП, проходження практики та подальшого працевлаштування.	
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	<p><i>Рівень відповідності Критерію 7. Рівень А</i></p> <p><i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.</i></p> <p>Не виявлено</p> <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.</i></p> <p>Освітня програма повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 7.1., 7.2, 7.3., 7.4, 7.5 та 7.6. КНУТШ має сучасну інноваційну матеріально-технічну базу, широкий спектр навчально-методичного забезпечення, безоплатний доступ до світових науко-метричних баз та статистичних даних, що дає змогу здобувачам розвивати та вдосконалювати свої наукові здібності. На високому рівні здійснюється організаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів. В університеті створені належні умови для реалізації права на освіту здобувачів з особливими освітніми потребами</p>	КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку ОП за критерієм 7.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	<p><i>Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В</i></p> <p><i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</i></p> <p>1. Випускники ОНП останніх років випуску не залучалися до анкетування, обговорення напрямів покращення ОНП.</p> <p>2. Низький рівень залученості здобувачів до анкетування щодо процедур перегляду та оновлення ОНП та їх невисока активність у реалізації заходів із забезпечення якості освіти.</p> <p>3. ЕГ вважає, що враховуючи стрімкі</p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку ОП за критерієм 8, але надаємо окремі пояснення:</p> <p>1. Співпраця з випускниками ОНП відбувається на постійній основі. Їх запрошують до проведення вебінарів, круглих столів, залучають до участі у конференціях. Гарант програми, куратори груп, НПП постійно спілкуються з ними на неформальній основі, що дозволяє почути думки та рекомендації, які в подальшому враховуються при вдосконаленні ОНП, в тому числі шляхом зміни дисциплін вибіркового блоку, внесення змін до РП навчальних дисциплін, оновлення матеріалів лекцій,</p>

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	<p>зміни в управлінні фінансами публічного сектору та виклики часу, необхідне частіше проведення перегляду ОНП, аніж після завершення повного циклу підготовки.</p> <p>Рекомендації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Активізувати роботу із залучення випускників останніх років до анкетування, обговорення напрямів покращення якості ОНП. 2. Підвищити рівень залученості здобувачів до анкетування щодо процедур перегляду та оновлення ОНП і їхньої активності в заходах із забезпечення якості освіти. 3. Проводити перегляд ОНП частіше аніж після завершення повного циклу підготовки, зважаючи на стрімкі зміни в управлінні фінансами публічного сектору та виклики часу. <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.</i></p> <p>Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики (системний характер взаємодії з роботодавцями; функціонування Громадської організації «Асоціація випускників та друзів Економічного факультету КНУТШ» (Alumni club EF), студентського парламенту економічного факультету, Ради молодих вчених; популяризація академічної доброчесності тощо), а також на виявлені недоліки (випускники останніх років випуску не залучалися до анкетування, обговорення напрямів покращення ОНП; низький рівень залученості здобувачів до анкетування щодо процедур перегляду та оновлення ОНП та їх невисока активність у реалізації заходів із забезпечення якості освіти тощо), ЕГ дійшла висновку, що всі підкритерії Критерію 8 характеризуються повною відповідністю. Наявні слабкі сторони та недоліки, які були виявлені ЕГ не є суттєвими та не впливають на загальне позитивне враження від ОНП «Фінанси публічного сектору / Public Sector Finance (З можливістю подвійного дипломування разом з Норд Університетом, Норвегія)»</p>	<p>завдань теоретичного та практичного характеру. Такий спосіб комунікації, на відміну від анкетування, не обмежує випускників у висловленні своїх думок, оскільки вони можуть висловити свою думку з будь-якого аспекту навчального процесу, а не тільки відповідати на питання, які наведені у анкеті. В подальшому ми врахуємо зауваження ЕГ, але не вважаємо це підставою для зниження оцінки по критерію до В.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. В КНУТШ на постійній основі проводиться опитування студентів. Участь у ньому є добровільною і залежить від бажання здобувачів висловити свою думку. Опитування проводять та готують звіт Факультет соціології та Навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень, яким надаються актуальні email здобувачів освіти. Гарант програми, куратори груп та НПП доносять до студентів інформацію щодо можливості прийняти участь у опитуванні, його важливості для вдосконалення освітнього процесу та ОНП, анонімності отриманих результатів, але студенти самостійно приймають рішення щодо участі в ньому. Гарант програми, куратори груп, НПП постійно спілкуються зі студентами, прислухаються до їх пропозицій, що дозволяє вдосконалювати ОНП за результатами неформальної взаємодії. В подальшому ми будемо продовжувати вживати заходи щодо активізації участі студентів у опитуваннях, але не вважаємо низьку залученість студентів до опитувань підставою для зниження оцінки по критерію до В. 3. Тривалість магістерської програми – 2 роки. Перегляд програми протягом терміну навчання може призвести до того, що по її завершенню не буде досягнуто всіх ПРН, які передбачені описом ОНП. <p>Додамо що нормальною практикою європейських університетів (у тому числі університету партнеру з даної програми) є перегляд програм не частіше ніж один раз на 5 років. Перегляд конкретно цієї ОНП неможливий без консультацій з Норд Університетом, а певний рівень змін вимагатиме переукладення угоди.</p> <p>Опис ОНП було затверджено у травні</p>

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
		<p>2020 року, у червні 2022 році був перший випуск. 4 студенти програми подвійного дипломування захищали кваліфікаційні роботи магістра у вересні 2022 у зв'язку з неможливістю завершення дослідження через війну з рф. Наразі відбувається спілкування з випускниками, за підсумками якого буде прийнято рішення щодо необхідності перегляду програми. Крім того, оскільки програма реалізується разом з Норд університетом, то для внесення змін у ОНП їх потрібно узгодити з партнером. Зважаючи на вище викладене не вважаємо цей недолік підставою для зниження оцінки по критерію до В.</p> <p>У зв'язку з вище зазначеним не бачимо підстав для зниження оцінки за Критерієм 8 до рівня В, вважаємо за можливе підвищити оцінку за цим критерієм до А.</p>
Критерій 9. Прозорість та публічність	<p><i>Рівень відповідності Критерію 9. Рівень В</i></p> <p><i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</i></p> <p>Не виявлено</p> <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.</i></p> <p>ОНП в цілому відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 9.1, 9.2, 9.3, проте ЕГ не виявлено інноваційних чи взірцевих практик у контексті вимог критерію 9. У КНУТШ сформовані чіткі та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків освітнього процесу; ОНП та додаткова інформація щодо її реалізації є у вільному доступі, обсяг такої інформації є достатнім для ознайомлення зацікавлених сторін зі специфікою ОНП.</p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОП, але не погоджується з оцінкою В за критерієм 9, оскільки в ході експертизи не виявлено недоліків. У зв'язку з вище зазначеним не бачимо підстав для зниження оцінки за Критерієм 9 до рівня В, вважаємо за доцільне підвищити оцінку за цим критерієм до А.</p>